

Naziv predmeta	Godina	Status	Šifra predmeta	ECTS	Fond časova (P+V)	
Sociologija	1.	obavezan	E-SOC	5	2	1
Vrsta i nivo studija:	Akademske studije prvog ciklusa studija					
Studijski program(i):	Menadžment, Finansije i bankarstvo, Marketing, Ekonomska diplomatija					
Uslov:	Srednjeskolsko obrazovanje; Osnovna informatička pismenost.					
Odgovorni nastavnik:	Prof.dr Snežana Pantelić Vujanić					
Cilj predmeta:	Upoznavanje sa društveno-humanističkim sadržajima i odrednicama savremenog društva u cilju razumevanja osnovnih i globalnih društvenih porocesa. Pored opštih, fundamentalnih znanja, poseban akcenat je na prenošenju i razvoju praktičnih veština i znanja, kao što je ovladavanje elementarnim metodološkim znanjima za prikupljanje relevantnih društvenih činjenica.					
Ishod predmeta:	Fundamentalna društveno-humanistička znanja o savremenom društvu i početna obučenost za sociometrijska i anketna istraživanja javnog mnjenja metodom upitnika –intervjua.					
Sadržaj predmeta:	<p>Teorijska predavanja</p> <p>Program kursa realizuje se kroz petnaest(15) blokova predavanja u petnaest (15) radnih nedelja u jednom semestru, od kojih su prva i poslednja nedelja predviđene za početnu i završnu prezentaciju cilja i rezultata kursa.</p> <p>I Blok Predmet sociologije – Zašto učiti sociologiju. Mesto sociologije među društvenim naukama. Odnos sociologije i drugih nauka.</p> <p>II Blok Metodologija socioloških istraživanja – Metod i metodologija. Izbor odgovarajućeg metoda. Anketa, intervju, statistička analiza, analiza sadržaja, metod slučaja, biografski metod. Kreiranje uzorka. Naučno objašnjenje, zakoni i teorije.</p> <p>III Blok Sociološke škole, pravci i teorije - Pozitivizam, biologizam, psihologizam, interakcionalizam, funkcionalizam, strukturalizam, fenomenalizam, kritička teorija društva, teorija umreženog društva.</p> <p>IV Blok Društvo i pojedinac - Sociološko određenje ličnosti. Sloboda ličnosti. Socijalizacija. Vaspitanje. Obrazovanje, učenje na daljinu. Društvene potrebe, slobodno vreme. Savremeni oblici otuđenja. Društvene vrednosti.</p> <p>V Blok Društvene grupe - Obeležja, karakteristike, funkcije i klasifikacija. Savremene tendencije i oblici porodice i braka. Seksualnost i lični život. Žene, društvo i ženski pokreti. Sajber grupe i virtuelne zajednice.</p> <p>VI Blok Socijalna stratifikacija – Oblici, kriterijumi, tipovi, savremeni izrazi. Društvena mobilnost - faktori. Socijalna kontrola. Društvena jednakost i nejednakost. Društvena distanca, sloj, položaj, uloga i ugled, zanimanje, Elita, masa, elita moći. Vlast, moć, autoritet, vođa. Vladajući i srednji slojevi savremenog društva. Cyber stratifikacija: umreženi i neumreženi.</p> <p>VII Blok Socijalne zajednice - Etničke zajednice. Narod, nacija, rasističke teorije. Lokalne zajednice, ruralne sredine. Urbana naselja, ritam, stil. Socijalna ekologija urbanih naselja.</p> <p>VIII Blok Država - faktori, teorije, funkcije i oblici. Savremeni oblici državnosti. Pravo, pravni poredak. Slobode, prava čoveka. Demokratija. Pravna država. Teorije o građanskom društvu</p>					

	<p>(civilno, otvoreno, društvo blagostanja). Građanin kao subjekt.</p> <p>IX Blok Politička struktura društva - Političke partije, struktura funkcije, klasifikacija, društvena desnica i leвица, alternativni pokreti. Nevladine organizacije. Birokratija. Tehnokratija. Korupcija.</p> <p>X Blok Masovni mediji i popularna kultura - Civilizacija, kultura, masovna kultura, multimediji, globalizacija medija, Internet.</p> <p>XI Blok Religija - Tradicija, običaj, moral. Religija- hrišćanstvo, islam, budizam, judaizam. Sekularizacija, verske sekte.</p> <p>XII Blok Savremena tipologija globalnih društava - Klasična tipologija, društveno-ekonomske formacije. Savremene tipologije. Predindustrijsko društvo, industrijsko društvo, postindustrijsko društvo, revolucija informacionih tehnologija, umreženo društvo.</p> <p>XIII Blok Globalizacija - Sociološki aspekti planetarnih promena. Redefinisanje shvatanja suvereniteta. Sistem Ujedinjenih nacija. Kosmopolitska nacija. Društvene vrednosti - pogled u budućnost.</p> <p>Praktična nastava:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Obuka za istraživanje javnog mnjenja primenom upitnika i izrada grupnih i pojedinačnih projektnih zadataka primenom socioloških metoda. - Obuka za sociometrijska istraživanja. <p>Vežbe:</p> <p>Prezentacija i ocena projektnih zadataka, diskusione grupe i realizacija sociometrijskih metoda.</p>		
Obaveze studenta:	Izrada i odbrana samostalnog seminarskog rada ili grupnog anketnog istraživanja; kontrolni testovi.		
Literatura:	Pantelic-Vujanic S., Čukanović-Karavidić M.,: <i>Sociologija</i> , PIM Univerzitet, Banja Luka, 2014.		
Metode izvođenja nastave:	Kombinovanje ex-catedra i interaktivne nastave, diskusione grupe, seminari, kontrolni testovi.		
Ocjenjivanje (maksimalni broj poena 100)			
Predispitne obaveze	poena	Završni ispit	poena
Aktivnosti u nastavi	10	Pismeni	50
Istraživački rad		Usmeni	/
Kolokvijum-i	30		
Seminar-i	10		
Drugo			
Posebna napomena za predmet: Nema			

ISPITNA PITANJA:

1. Naučna i nenaučna saznanja
2. Pojam nauke, prirodne i društvene nauke
3. Predmet i metod sociologije
4. Istraživačke metode
5. Uzorak istraživanja
6. Sociologija i druge društvene nauke
7. Sociološke discipline

8. Istorijat sociološke misli
9. Humanizam i renesansa
10. Novovekovna misao
11. Sociološki pravci i škole
12. Pozitivizam, Mehanicizam i matematizam
13. Geografske škole
14. Biologizam
15. Psihologizam
16. Sociometrija
17. Interakcionalizam, Teorije masa
18. Funkcionalizam
19. Fenomenalizam i strukturalizam
20. Marksizam, Kritička teorija društva
21. Informatička sociologija i Teorija umreženog društva
22. Društvena pojava i društveni odnosi
23. Sastav društva
24. Društvo, priroda, ličnost i sloboda ličnosti
25. Socijalizacija
26. Vaspitanje i obrazovanje
27. Sociološko određenje rada, društvene potrebe i podela rada
28. Svojina i otuđenje
29. Društvene grupe - obeležja, karakteristike, funkcije i klasifikacija
30. Referentne grupe
31. Porodica, Oblici i funkcije porodice, Brak
32. Generacijske grupe
33. Interesne grupe, Lobi, male društvene grupe i klike
34. Društvene klase
35. Cyber grupe
36. Socijalna stratifikacija, pojam, oblici, kriterijumi i tipovi
37. Savremeni oblici stratifikacije
38. Socijalna mobilnost, pojam i faktori.
39. Socijalna kontrola i socijalna devijantnost
40. Društvena jednakost i nejednakost, integracija i hijerarhija
41. Društvena distanca, sloj, položaj, uloga, ugled, zanimanja i profesije
42. Elita i masa
43. Vlast - autoritet – moć
44. Inteligencija, Vladajući slojevi, Srednji slojevi
45. Etničke zajednice, narod, nacija

46. Lokalne zajednice, Gradska naselja i ekologija savremenih naselja
47. Država, Funkcije države, Savremeni oblici državnosti
48. Pravo i pravni poredak
49. Slobode i prava čoveka
50. Građanin kao subjekt, Demokratija, Pravna država
51. Civilno društvo, Otvoreno društvo i Država blagostanja
52. Treći sektor, nevladine organizacije- NGO
53. Politika, Političke partije - pojam, nastanak i struktura
54. Funkcije i klasifikacija političkih partija, alternativni pokreti
55. Birokratija, Tehnokratija i meritokratija
56. Civilizacija i Kultura
57. Masovna kultura i Politička kultura
58. Tradicija, Običaj, Moral i Umetnost
59. Religija, Sekularizacija, Verske sekte
60. Tradicionalna periodizacija
61. Savremena periodizacija
62. Predindustrijsko i Industrijsko društvo
63. Post-industrijsko društvo
64. Globalizacija
65. Društvene vrednosti